

Suvestinė redakcija nuo 2017-12-05

Įsakymas paskelbtas: TAR 2017-02-09, i. k. 2017-02369

LIETUVOS RESPUBLIKOS APLINKOS MINISTRAS

**ĮSAKYMAS
DĖL PROFESINIŲ IR TEISINIŲ ŽINIŲ EGZAMINŲ PROGRAMŲ ARCHITEKTAMS
PATVIRTINIMO**

2017 m. vasario 9 d. Nr. D1-130
Vilnius

Vadovaudamasis Lietuvos Respublikos statybos įstatymo 12 straipsnio 11 dalimi ir Lietuvos Respublikos teritorijų planavimo įstatymo 40 straipsnio 4 dalies 1 punktu:

1. T v i r t i n u:

1.1. Profesinių ir teisinių žinių egzaminų programą architektams, siekiantiems eiti statybos techninės veiklos pagrindinių sričių vadovų pareigas (pridedama);

1.2. Profesinių ir teisinių žinių egzamino programą architektams, norintiems įgyti teisę vadovauti teritorijų planavimo dokumentų rengimui (pridedama).

2. P r i p a ž į s t u netekusiu galios Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2014 m. birželio 2 d. įsakymą Nr. D1-493 „Dėl Teritorijų planavimo vadovų teisinių žinių egzamino programos patvirtinimo“.

Aplinkos ministras

Kęstutis Navickas

PATVIRTINTA
Lietuvos Respublikos aplinkos ministro
2017 m. vasario 9 d. įsakymu Nr. D1-130
(Lietuvos Respublikos aplinkos ministro
2017 m. gruodžio 1 d. įsakymo Nr. D1-975
redakcija)

**PROFESINIŲ IR TEISINIŲ ŽINIŲ EGZAMINŲ PROGRAMA ARCHITEKTAMS,
SIEKiantiems EITI STATYBOS TECHINĖS VEIKLOS PAGRINDINIŲ SRIČIŲ
VADOVŲ PAREIGAS**

**I SKYRIUS
PROGRAMOS PASKIRTIS IR TIKSLAS**

1. Profesinių ir teisinių žinių egzaminų programa architektams, siekiantiems eiti statybos techninės veiklos pagrindinių sričių vadovų pareigas (toliau – Programa), nustato teisinių žinių sritis ir profesinių žinių vertinimo reikalavimus Lietuvos Respublikos ir užsienio architektams, siekiantiems Lietuvos Respublikoje eiti statybos techninės veiklos pagrindinių sričių vadovų pareigas (toliau – Pretendentai).

2. Pretendentai, vadovaudamiesi Programoje pateikiamu teisės aktų sąrašu, privalo žinoti nurodytuose teisės aktuose (aktualiose jų redakcijose) įtvirtintus statinių projektavimo ir statybos principus, sąvokas, esminius reikalavimus statiniams, procedūras, statybos dalyvių teises, pareigas, atsakomybę. Pretendentai taip pat privalo žinoti statybai aktualius teritorijų planavimo principus bei sąvokas.

3. Pretendentų profesinės žinios vertinamos atsižvelgiant į Programoje nurodytus profesinių žinių vertinimo reikalavimus. Profesinių žinių egzamino metu kartu tikrinamos profesinės žinios, susijusios su statinių, jų aplinkos bei profesinės veiklos organizavimo reikalavimais, nustatytais Programoje pateiktuose norminiuose teisės aktuose.

4. Vadovaudamiesi šia programa, Lietuvos Respublikos architektų rūmai vykdo profesinių ir teisinių žinių egzaminus.

**II SKYRIUS
REIKALAVIMAI TEISINIŲ ŽINIŲ EGZAMINUI**

Eil. Nr.	Temos ir reikalavimai	Teisės akto numeris iš Programos IV skyriuje nurodyto sąrašo
1.	Bendrieji teisės klausimai Teisės aktų registravimas ir paskelbimas, Teisės aktų registras Teisės aktų ir jais patvirtintų teritorijų planavimo dokumentų įsigaliojimas Teisės aktų taikymo ypatumai statybos srityje	5.9; 5.10; 5.12
2.	Statyba Pagrindinės Lietuvos Respublikos statybos įstatymo sąvokos Statinių kategorijos, statinių klasifikavimas pagal jų naudojimo paskirtį Statybos rūšys Esminiai statinio reikalavimai, esminiai statinio architektūros reikalavimai Aplinkos, kraštovaizdžio, nekilnojamųjų kultūros vertybių ir kita apsauga (sauga), trečiųjų asmenų interesų apsauga	5.9; 5.11 7.1-7.12 8.3

	Normatyvinių statybos techninių dokumentų sistema Statybos techninės veiklos pagrindinės sritys, joms vadovaujantys asmenys Statinio architektas Kvalifikacijos atestato ir (ar) teisės pripažinimo dokumento įgijimo, jo galiojimo sustabdymo, panaikinimo ir (ar) įspėjimo pareiškimo teisiniai pagrindai Statybos dalyviai, jų pareigos ir teisės Projektiniai pasiūlymai, visuomenės informavimas apie numatomą statinių projektavimą ir visuomenės dalyvavimas svarstant statinių projektinius pasiūlymus Prisijungimo sąlygos, specialieji reikalavimai, jų išdavimo tvarka Statinio projektas, jo rengimo atvejai ir tvarka, projekto tvirtinimas Statinio projekto ekspertizė, statinio ekspertizė Statybą leidžiantys dokumentai, jų išdavimo tvarka Statinio projekto vykdymo priežiūra, statinio statybos techninė priežiūra Statybos užbaigimas, statinio avarija, statinio statybos sustabdymas Statinio garantinis terminas, statinio nugriovimas Minimalūs pastatų energinio naudingumo reikalavimai ir pastatų energinio naudingumo sertifikavimas Civilinės atsakomybės privalomasis draudimas Naudojimas elektroninėmis sistemomis ir elektroniniu parašu Juridinių ir fizinių asmenų atsakomybė už Lietuvos Respublikos statybos įstatymo pažeidimus: baudų taikymo atvejai	
3.	Teritorijų planavimas, žemės valdymas ir naudojimas Pagrindinės Lietuvos Respublikos teritorijų planavimo įstatymo sąvokos Teritorijų planavimo dokumentų rūšys ir lygmenys Visuomenės (viešasis) interesas planuojant teritorijas Bendruosiuose planuose nustatomos teritorijos naudojimo privalomosios nuostatos (reikalavimai) Detaliuosiuose planuose nustatomas teritorijos naudojimo reglamentas Specialiojo teritorijų planavimo dokumentai, jų teisinė galia Kompleksinio teritorijų planavimo dokumentų sprendinių keitimas ir koregavimas Lietuvos Respublikos teritorijų planavimo dokumentų registras Žemės nuosavybė, žemės savininkų ir naudotojų teisės ir pareigos Žemės naudojimo sąlygos ir veiklos apribojimai Specialiosios žemės ir miško naudojimo sąlygos Žemės servitutai, žemės teisinis registravimas	5.12; 5.15 6.1
4.	Aplinkos apsauga, želdynai Aplinkos sąvoka, aplinkos apsaugos principai Ūkinės veiklos reguliavimas, ūkinės veiklos, galinčios turėti poveikio aplinkai, projektavimas Ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimas Želdynų sistema, klasifikacija, želdynų normavimo principai	5.1; 5.7; 5.14
5.	Saugomos teritorijos Saugomų teritorijų paskirtis, sistema Saugomų teritorijų naudojimo ir apsaugos reglamentavimas bei nuostatai Juridinių ir fizinių asmenų teisės bei pareigos saugomose teritorijose Rezervatų paskirtis, rūšys, veiklos rezervatuose nustatymas Draustinių paskirtis, rūšys, veiklos draustiniuose nustatymas Saugomų kraštovaizdžio objektų rūšys	5.8 6.2

	Valstybinių parkų paskirtis, rūšys, veiklos valstybiniuose parkuose nustatymas Gamtinio karkaso paskirtis, sudėtis, veiklos gamtiniame karkase nustatymas	
6.	Nekilnojamojo kultūros paveldo apsauga Pagrindinės Lietuvos Respublikos nekilnojamojo kultūros paveldo apsaugos įstatymo sąvokos Nekilnojamojo kultūros paveldo skirstymas Nekilnojamojo kultūros paveldo apsaugos sudėtis Kultūros paveldo objekto ir vietovės skelbimas saugomais Kultūros paveldo objektų ir vietovių teritorijos, apsaugos zonos bei pozoniai Saugojimo režimai, apsaugos sutartys Nekilnojamojo kultūros paveldo tvarkyba Teisė vykdyti su nekilnojamojo kultūros paveldo tvarkyba susijusią veiklą Viešojo intereso gynimas	5.6
7.	Sutartiniai santykiai. Viešųjų pirkimų pagrindinės nuostatos Rangos sutarties samprata ir rūšys Rangos sutarties šalys, jų teisės, pareigos ir atsakomybė Subrangos sutartis Projektavimo ir tyrinėjimo darbų rangos samprata Projektavimo darbų rangos sutarties šalys, jų teisės, pareigos ir atsakomybė Projektavimo užduoties sudarymas ir jos reikšmė Viešųjų pirkimų sąvoka, pagrindiniai principai ir tikslas Viešųjų pirkimų subjektai Viešųjų pirkimų būdai, projekto konkursas	5.5; 5.13
8.	Architektūros politika ir architektūrinė veikla Pagrindinės Architektūros įstatymo sąvokos Architektų veiklos principai ir viešasis interesas vykdant architektų veiklą Architektų veikla ir pareigos, atestuotų architektų veikla Architektų rengimo reikalavimai, kvalifikacija ir jos įgijimo sąlygos Savivaldybių vyriausiųjų architektų kvalifikaciniai reikalavimai ir kompetencija Architektūros kokybės kriterijai Statinio architektūrinės ir urbanistinės idėjos Architektūrinių konkursų organizavimas Architektūros plėtros kryptys Valstybės ir savivaldybių kompetencija architektūros srityje Lietuvos Respublikos architektų rūmų kompetencija Regioninės architektūros tarybos Viešojo intereso gynimas	5.2-5.4 6.3 8.1 9.1-9.3 10.1-10.3

III SKYRIUS REIKALAVIMAI PROFESINIŲ ŽINIŲ EGZAMINUI

Eil. Nr.	Profesinių žinių vertinimo reikalavimai	Teisės akto numeris iš Programos IV skyriuje nurodyto sąrašo
-----------------	--	---

1.	Profesinės žinios architektūros (aplinkos formavimo) srityje, gebėjimai suprasti ir taikyti šiuos architektūros kokybės kriterijus Urbanistinis integralumas Atitiktis darnaus vystymosi principams Statybos ir kuriamos aplinkos kokybė Ergonomiškumas Ilgaamžiškumas Inovatyvumas (naujų technologijų, medžiagų, architektūrinių, urbanistinių sprendimų panaudojimas) Nekilnojamojo kultūros paveldo išsaugojimas Aplinkos apsauga Aplinkos pritaikymas visiems visuomenės nariams – projektavimo visiems (universalus dizaino) principų taikymas, užtikrinant žmonių srautų judumą ir prieinamumą (pasiekiamumą) Vientisa architektūrinė idėja Funkcionalios pastato struktūros kūrimas Estetinis aspektas Sprendimų racionalumas, įvertinus statinio projektavimo ir realizavimo kainos santykio optimalumą	Kartu pretendentas turi žinoti statiniams ir teritorijoms keliamus reikalavimus (jų principus), nustatytus teisės aktuose 7.13-7.20 8.4
2.	Profesinės žinios architekto veiklos organizavimo srityje Architektų veiklos principai ir viešasis interesas vykdant architektų veiklą Architektų veikla ir pareigos, atestuotų architektų veikla Architektūrinių konkursų organizavimas, profesinės etikos reikalavimai konkursų srityje Architekto teisinė atsakomybė	Kartu pretendentas turi žinoti profesinės veiklos organizavimo reikalavimus, nustatytus teisės aktuose 5.2-5.5; 5.9 7.5 10.1-10.3

IV SKYRIUS TEISĖS AKTŲ SĄRAŠAS

5. Lietuvos Respublikos įstatymai:

- 5.1. Lietuvos Respublikos aplinkos apsaugos įstatymas;
- 5.2. Lietuvos Respublikos architektūros įstatymas;
- 5.3. Lietuvos Respublikos architektų rūmų įstatymas;
- 5.4. Lietuvos Respublikos autorių teisių ir gretutinių teisių įstatymas;
- 5.5. Lietuvos Respublikos civilinis kodeksas;
- 5.6. Lietuvos Respublikos nekilnojamojo kultūros paveldo apsaugos įstatymas;
- 5.7. Lietuvos Respublikos planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo įstatymas;
- 5.8. Lietuvos Respublikos saugomų teritorijų įstatymas;
- 5.9. Lietuvos Respublikos statybos įstatymas;
- 5.10. Lietuvos Respublikos teisėkūros pagrindų įstatymas;
- 5.11. Lietuvos Respublikos teritorijų planavimo ir statybos valstybinės priežiūros įstatymas;
- 5.12. Lietuvos Respublikos teritorijų planavimo įstatymas;
- 5.13. Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų įstatymas;
- 5.14. Lietuvos Respublikos želdynų įstatymas;
- 5.15. Lietuvos Respublikos žemės įstatymas.

6. Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimai:

6.1. Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1992 m. gegužės 12 d. nutarimas Nr. 343 „Dėl specialiųjų žemės ir miško naudojimo sąlygų patvirtinimo“;

6.2. Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2004 m. gruodžio 1 d. nutarimas Nr. 1526 „Dėl Lietuvos Respublikos kraštovaizdžio politikos kryptių aprašo patvirtinimo“;

6.3. Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2005 m. gegužės 18 d. nutarimas Nr. 554 „Dėl Lietuvos Respublikos architektūros politikos kryptių aprašo patvirtinimo“.

7. Statybos techniniai reglamentai:

7.1. statybos techninis reglamentas STR 1.01.03:2017 „Statinių klasifikavimas“, patvirtintas Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2016 m. spalio 27 d. įsakymu Nr. D1-713 „Dėl statybos techninio reglamento STR 1.01.03:2017 „Statinių klasifikavimas“ patvirtinimo“;

7.2. statybos techninis reglamentas STR 1.01.05:2007 „Normatyviniai statybos techniniai dokumentai“, patvirtintas Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2002 m. balandžio 12 d. įsakymu Nr. 173 „Dėl statybos techninio reglamento STR 1.01.05:2002 „Normatyviniai statybos techniniai dokumentai“ patvirtinimo“;

7.3. statybos techninis reglamentas STR 1.01.08:2002 „Statinio statybos rūšys“, patvirtintas Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2002 m. gruodžio 5 d. įsakymu Nr. 622 „Dėl statybos techninio reglamento STR 1.01.08:2002 „Statinio statybos rūšys“ patvirtinimo“;

7.4. statybos techninis reglamentas STR 1.03.01:2016 „Statybiniai tyrimai. Statinio avarija“, patvirtintas Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2016 m. lapkričio 11 d. įsakymu Nr. D1-748 „Dėl statybos techninio reglamento STR 1.03.01:2016 „Statybiniai tyrimai. Statinio avarija“ patvirtinimo“;

7.5. statybos techninis reglamentas STR 1.04.04:2017 „Statinio projektavimas, projekto ekspertizė“, patvirtintas Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2016 m. lapkričio 7 d. įsakymu Nr. D1-738 „Dėl statybos techninio reglamento STR 1.04.04:2017 „Statinio projektavimas, projekto ekspertizė“ patvirtinimo“;

7.6. statybos techninis reglamentas STR 1.05.01:2017 „Statybą leidžiantys dokumentai. Statybos užbaigimas. Statybos sustabdymas. Savavališkos statybos padarinių šalinimas. Statybos pagal neteisėtai išduotą statybą leidžiantį dokumentą padarinių šalinimas“, patvirtintas Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2016 m. gruodžio 12 d. įsakymu Nr. D1-878 „Dėl statybos techninio reglamento STR 1.05.01:2017 „Statybą leidžiantys dokumentai. Statybos užbaigimas. Statybos sustabdymas. Savavališkos statybos padarinių šalinimas. Statybos pagal neteisėtai išduotą statybą leidžiantį dokumentą padarinių šalinimas“ patvirtinimo“;

7.7. statybos techninis reglamentas STR 1.06.01:2016 „Statybos darbai. Statinio statybos priežiūra“, patvirtintas Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2016 m. gruodžio 2 d. įsakymu Nr. D1-848 „Dėl statybos techninio reglamento STR 1.06.01:2016 „Statybos darbai. Statinio statybos priežiūra“ patvirtinimo“;

7.8. statybos techninis reglamentas STR 2.01.01(1):2005 „Esminiai statinio reikalavimai. Mechaninis atsparumas ir pastovumas“, patvirtintas Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2005 m. rugsėjo 21 d. įsakymu Nr. D1-455 „Dėl statybos techninio reglamento STR 2.01.01(1):2005 „Esminis statinio reikalavimas „Mechaninis atsparumas ir pastovumas“ patvirtinimo“;

7.9. statybos techninis reglamentas STR 2.01.01(2):1999 „Esminiai statinio reikalavimai. Gaisrinė sauga“, patvirtintas Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 1999 m. vasario 27 d. įsakymu Nr. 422 „Dėl reglamento STR 2.01.01(2):1999 „Esminiai statinio reikalavimai. Gaisrinė sauga“ patvirtinimo“;

7.10. statybos techninis reglamentas STR 2.01.01(3):1999 „Esminiai statinio reikalavimai. Higiena, sveikata, aplinkos apsauga“, patvirtintas Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 1999 m. gruodžio 27 d. įsakymu Nr. 420 „Dėl reglamento STR 2.01.01(3):1999 „Esminiai statinio reikalavimai. Higiena, sveikata, aplinkos apsauga“ patvirtinimo“;

7.11. statybos techninis reglamentas STR 2.01.01(5):2008 „Esminiai statinio reikalavimai. Apsauga nuo triukšmo“, patvirtintas Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2008 m. kovo 12 d. įsakymu Nr. D1-132 „Dėl statybos techninio reglamento STR 2.01.01(5):2008 „Esminis statinio reikalavimas „Apsauga nuo triukšmo“ patvirtinimo“;

7.12. statybos techninis reglamentas STR 2.01.02:2016 „Pastatų energinio naudingumo projektavimas ir sertifikavimas“, patvirtintas Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2016 m. lapkričio 11 d. įsakymu Nr. D1-754 „Dėl statybos techninio reglamento STR 2.01.02:2016 „Pastatų energinio naudingumo projektavimas ir sertifikavimas“ patvirtinimo“;

7.13. statybos techninis reglamentas STR 2.02.01:2004 „Gyvenamieji pastatai“, patvirtintas Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2003 m. gruodžio 24 d. įsakymu Nr. 705 „Dėl statybos techninį reglamentą STR 2.02.01:2004 „Gyvenamieji pastatai“ patvirtinimo“;

7.14. statybos techninis reglamentas STR 2.02.02:2004 „Visuomeninės paskirties statiniai“, patvirtintas Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2004 m. vasario 27 d. įsakymu Nr. D1-91 „Dėl statybos techninio reglamento STR 2.02.02:2004 „Visuomeninės paskirties statiniai“ patvirtinimo“;

7.15. statybos techninis reglamentas STR 2.02.07:2012 „Sandėliavimo, gamybos ir pramonės statiniai. Pagrindiniai reikalavimai“, patvirtintas Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2004 m. kovo 5 d. įsakymu Nr. D1-100 „Dėl statybos techninio reglamento STR 2.02.07:2004 „Gamybos įmonių ir sandėlių statiniai. Pagrindiniai reikalavimai“ patvirtinimo“;

7.16. statybos techninis reglamentas STR 2.02.08:2012 „Automobilių saugyklų projektavimas“, patvirtintas Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2005 m. vasario 11 d. įsakymu Nr. D1-83 „Dėl statybos techninio reglamento STR 2.02.08:2005 „Automobilių saugyklų projektavimas“ patvirtinimo“;

7.17. statybos techninis reglamentas STR 2.02.09:2005 „Vienbučiai ir dvibučiai gyvenamieji pastatai“, patvirtintas Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2005 m. liepos 1 d. įsakymu Nr. D1-338 „Dėl statybos techninio reglamento STR 2.02.09:2005 „Vienbučiai gyvenamieji pastatai“ patvirtinimo“;

7.18. statybos techninis reglamentas STR 2.03.01:2001 „Statiniai ir teritorijos. Reikalavimai žmonių su negalia reikmėms“, patvirtintas Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2001 m. birželio 14 d. įsakymu Nr. 317 „Dėl STR 2.03.01:2001 „Statiniai ir teritorijos. Reikalavimai žmonių su negalia reikmėms“ patvirtinimo“;

7.19. statybos techninis reglamentas STR 2.03.02:2005 „Gamybos, pramonės ir sandėliavimo statinių sklypų tvarkymas“, patvirtintas Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2005 m. birželio 17 d. įsakymu Nr. D1-309 „Dėl statybos techninio reglamento STR 2.03.02:2005 „Gamybos, pramonės ir sandėliavimo statinių sklypų tvarkymas“ patvirtinimo“;

7.20. statybos techninis reglamentas STR 2.06.04:2011 „Gatvės ir vietinės reikšmės keliai. Bendrieji reikalavimai“, patvirtintas Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2011 m. gruodžio 2 d. įsakymu Nr. D1-933 „Dėl statybos techninio reglamento STR 2.06.04:2011 „Gatvės. Bendrieji reikalavimai“ patvirtinimo“.

8. Kiti poįstatyminiai teisės aktai:

8.1. Architektūros ir dizaino plėtros gairės, patvirtintos Lietuvos Respublikos kultūros ministro 2015 m. rugsėjo 11 d. įsakymu Nr. IV-594 „Dėl Architektūros ir dizaino plėtros gairių patvirtinimo“;

8.2. Architektų atestavimo ir teisės pripažinimo tvarkos aprašas, patvirtintas Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2005 m. liepos 11 d. įsakymu Nr. D1-341 „Dėl Architektų atestavimo ir teisės pripažinimo tvarkos aprašo patvirtinimo“;

8.3. Specialiųjų reikalavimų, specialiųjų architektūros reikalavimų, specialiųjų saugomos teritorijos tvarkymo ir apsaugos reikalavimų struktūros ir išdavimo tvarkos aprašas, patvirtintas Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2017 m. sausio 6 d. įsakymu Nr. D1-22 „Dėl Specialiųjų reikalavimų, specialiųjų architektūros reikalavimų, specialiųjų saugomos teritorijos tvarkymo ir apsaugos reikalavimų struktūros ir išdavimo tvarkos aprašo patvirtinimo“;

8.4. Žemės naudojimo būdų turinio aprašas, patvirtintas Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro ir Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2005 m. sausio 20 d. įsakymu Nr. 3D-37/D1-40 „Dėl Žemės naudojimo būdų turinio aprašo patvirtinimo“.

9. Tarptautinės konvencijos ir chartijos:

9.1. Europos kraštovaizdžio konvencija, ratifikuota Lietuvos Respublikos 2002 m. spalio 3 d. įstatymu Nr. IX-1115 „Dėl Europos Konvencijos ratifikavimo“;

9.2. Leipcigo tvariųjų Europos miestų chartija, priimta 2007 m. gegužės 24-25 d. Leipcige, <http://www.am.lt/VI/files/0.917593001243239525.pdf>;

9.3. Vienos memorandumas „Pasaulio paveldas ir šiuolaikinė architektūra – istorinio urbanistinio kraštovaizdžio valdymas“, priimtas 2005 m. spalio 10-11 d. Paryžiuje, http://www.heritage.lt/t_aktai/konvencijos/vienos_memorandumas.htm.

10. Kiti dokumentai:

10.1. Europos architektūros paslaugų teikėjų etikos kodeksas (redakcija, galiojanti nuo 2016 m. balandžio 22 d.), <http://www.architekturumai.lt/pages/lt/profesine-etika.php>;

10.2. Architektų kvalifikacijos tobulinimo organizavimo tvarkos aprašas, patvirtintas Lietuvos Respublikos architektų rūmų tarybos 2017 m. sausio 26 d. sprendimu Nr. T17/01-1;

10.3. Lietuvos Respublikos architektų rūmų statutas, priimtas 2007 m. balandžio 25 d. Lietuvos Respublikos architektų rūmų steigiamajame susirinkime.

PATVIRTINTA
Lietuvos Respublikos aplinkos ministro
2017 m. vasario 9 d. įsakymu Nr. D1-130
(Lietuvos Respublikos aplinkos ministro
2017 m. gruodžio 1 d. įsakymo Nr. D1-975
redakcija)

**PROFESINIŲ IR TEISINIŲ ŽINIŲ EGZAMINO PROGRAMA ARCHITEKTAMS,
NORINTIEMS ĮGYTI TEISĘ VADOVAUTI TERITORIJŲ PLANAVIMO DOKUMENTŲ
RENGIMUI**

**I SKYRIUS
PROGRAMOS PASKIRTIS IR TIKSLAS**

1. Profesinių ir teisinių žinių egzamino programa architektams, norintiems įgyti teisę vadovauti teritorijų planavimo dokumentų rengimui (toliau – Programa), nustato teisinių žinių sritis ir profesinių žinių vertinimo reikalavimus Lietuvos Respublikos ir užsienio architektams, norintiems Lietuvos Respublikoje įgyti teisę vadovauti teritorijų planavimo dokumentų rengimui (toliau – Pretendentai).

2. Pretendentai, vadovaudamiesi Programoje pateikiamu teisės aktų sąrašu, privalo žinoti nurodytuose teisės aktuose įtvirtintus teritorijų planavimo principus, sąvokas, reikalavimus, esmines procedūras, teritorijų planavimo proceso dalyvių teises, pareigas, atsakomybę. Pretendentai taip pat privalo žinoti teritorijų planavimui aktualius statybos principus bei sąvokas.

3. Pretendentų profesinės žinios vertinamos atsižvelgiant į Programoje nurodytus profesinių žinių vertinimo reikalavimus. Profesinių žinių egzamino metu kartu tikrinamos profesinės žinios, susijusios su teritorijų planavimu bei profesinės veiklos organizavimo reikalavimais, nustatytais Programoje pateiktuose norminiuose teisės aktuose.

4. Vadovaudamiesi šia programa, Lietuvos Respublikos architektų rūmai vykdo profesinių ir teisinių žinių egzaminą.

**II SKYRIUS
REIKALAVIMAI EGZAMINO TEISINIŲ ŽINIŲ DALIAI**

Eil. Nr.	Temos ir reikalavimai	Teisės akto numeris iš Programos IV skyriuje nurodyto sąrašo
1.	Bendrieji teisės klausimai Teisės aktų registravimas ir paskelbimas, Teisės aktų registras Teisės aktų ir jais patvirtintų teritorijų planavimo dokumentų įsigaliojimas	5.10; 5.12
2.	Teritorijų planavimas Pagrindinės Lietuvos Respublikos teritorijų planavimo įstatymo sąvokos Teritorijų planavimo tikslai Teritorijų planavimo dokumentų rūšys ir lygmenys Teritorijų planavimo organizatoriai ir iniciatyvos teisė Visuomenės (viešasis) interesas planuojant teritorijas Kompleksinio teritorijų planavimo teisiniai pagrindai Valstybės lygmens bendrieji planai, objektai ir uždaviniai, šiuose planuose nustatomos teritorijos naudojimo privalomosios nuostatos,	5.11; 5.12; 5.15 6.2-6.4; 6.8 8.3-8.7

	sprendinių įgyvendinimas Savivaldybės lygmens ir vietovės lygmens bendrųjų planų objektai ir uždaviniai, šiuose planuose nustatomi teritorijos naudojimo privalomieji reikalavimai, sprendinių įgyvendinimas Detaliųjų planų objektai ir uždaviniai, šiuose planuose nustatomas teritorijos naudojimo reglamentas, sprendinių įgyvendinimas Teisė statyti ir žemės valdos projektų taikymas Specialiojo teritorijų planavimo objektai ir uždaviniai Specialiojo teritorijų planavimo dokumentų teisinė galia Valstybei svarbių projektų teritorijų planavimo dokumentų rengimo, derinimo, keitimo, tikrinimo, tvirtinimo, galiojimo, viešinimo ir ginčų sprendimo tvarka Kompleksinio teritorijų planavimo dokumentų rengimo organizavimas Kompleksinio teritorijų planavimo procesas Kompleksinio teritorijų planavimo dokumentų derinimas ir tikrinimas Kompleksinio teritorijų planavimo dokumentų tvirtinimas ir įsigaliojimas Kompleksinio teritorijų planavimo dokumentų sprendinių keitimas ir koregavimas Bendrieji specialiojo teritorijų planavimo dokumentų rengimo reikalavimai Teritorijų planavimo viešumas: viešinimo procedūros ir jų tvarka, informacijos teikimo būdai Lietuvos Respublikos teritorijų planavimo dokumentų registras Teritorijų planavimo dokumentų rengėjai ir vadovai, jų kvalifikacijos atestatų galiojimo sustabdymo ir panaikinimo pagrindai Juridinių ir fizinių asmenų atsakomybė už Lietuvos Respublikos teritorijų planavimo įstatymo pažeidimus	
3.	Žemės valdymas ir naudojimas Pagrindinės Lietuvos Respublikos žemės įstatymo sąvokos Lietuvos Respublikos žemės fondas, jo sudėtis, naudojimo reikalavimai Žemės nuosavybė, valstybinės žemės valdymo teisė Žemės savininkų ir naudotojų teisės ir pareigos Žemės naudojimo sąlygos ir veiklos apribojimai Specialiosios žemės ir miško naudojimo sąlygos Žemės servitutai Žemės teisinis registravimas Žemės ūkio paskirties žemė, miškų ūkio paskirties žemė, konservacinės paskirties žemė, kitos paskirties žemė, valstybinio vandenų fondo žemė, jų naudojimo esminiai reikalavimai	5.16 6.1; 6.4
4.	Aplinkos apsauga, želdynai Aplinkos sąvoka, aplinkos apsaugos principai Ūkinės veiklos reguliavimas, ūkinės veiklos, galinčios turėti poveikio aplinkai, projektavimas Ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimas Planų ir programų strateginio pasekmių aplinkai vertinimas Želdynų sistema, klasifikacija, želdynų normavimo principai	5.1; 5.7; 5.14 6.6
5.	Statyba Pagrindinės Lietuvos Respublikos statybos įstatymo sąvokos Statinių kategorijos, statinių klasifikavimas pagal jų naudojimo paskirtį Statybos rūšys Esminiai statinio reikalavimai, esminiai statinio architektūros reikalavimai Aplinkos, kraštovaizdžio, nekilnojamųjų kultūros vertybių ir kita apsauga	5.9

	(sauga), trečiųjų asmenų interesų apsauga Normatyvinių statybos techninių dokumentų sistema Projektiniai pasiūlymai, visuomenės informavimas apie numatomą statinių projektavimą ir visuomenės dalyvavimas svarstant statinių projektinius pasiūlymus Prisijungimo sąlygos, specialieji reikalavimai, jų išdavimo tvarka	
6.	Saugomos teritorijos Saugomų teritorijų paskirtis, sistema Saugomų teritorijų naudojimo ir apsaugos reglamentavimas bei nuostatai Juridinių ir fizinių asmenų teisės bei pareigos saugomose teritorijose Rezervatų paskirtis, rūšys, veiklos rezervatuose nustatymas Draustinių paskirtis, rūšys, veiklos draustiniuose nustatymas Saugomų kraštovaizdžio objektų rūšys Valstybinių parkų paskirtis, rūšys, veiklos valstybiniuose parkuose nustatymas Gamtinio karkaso paskirtis, sudėtis, veiklos gamtiniame karkase nustatymas	5.8 6.5
7.	Nekilnojamojo kultūros paveldo apsauga Pagrindinės Lietuvos Respublikos nekilnojamojo kultūros paveldo apsaugos įstatymo sąvokos Nekilnojamojo kultūros paveldo skirstymas Nekilnojamojo kultūros paveldo apsaugos sudėtis Kultūros paveldo objekto ir vietovės skelbimas saugomais Kultūros paveldo objektų ir vietovių teritorijos, apsaugos zonos bei pozoniai Saugojimo režimai, apsaugos sutartys Nekilnojamojo kultūros paveldo apsauga ir teritorijų planavimas Nekilnojamojo kultūros paveldo tvarkyba Viešojo intereso gynimas	5.6
8.	Sutartiniai santykiai. Viešųjų pirkimų pagrindinės nuostatos Rangos sutarties samprata ir rūšys Rangos sutarties šalys, jų teisės, pareigos ir atsakomybė Subrangos sutartis Projektavimo ir tyrinėjimo darbų rangos samprata Projektavimo darbų rangos sutarties šalys, jų teisės, pareigos, atsakomybė Projektavimo užduoties sudarymas ir jos reikšmė Viešųjų pirkimų sąvoka, pagrindiniai principai ir tikslas Viešųjų pirkimų subjektai Viešųjų pirkimų būdai, projekto konkursas	5.5; 5.13
9.	Architektūros politika ir architektūrinė veikla Pagrindinės Architektūros įstatymo sąvokos Architektų veiklos principai ir viešasis interesas vykdant architektų veiklą Architektų veikla ir pareigos, atestuotų architektų veikla Architektų rengimo reikalavimai, kvalifikacija ir jos įgijimo sąlygos Savivaldybių vyriausiųjų architektų kvalifikaciniai reikalavimai ir kompetencija Architektūros kokybės kriterijai Statinio architektūrinės ir urbanistinės idėjos Architektūrinių konkursų organizavimas Architektūros plėtros kryptys Valstybės ir savivaldybių kompetencija architektūros srityje Lietuvos Respublikos architektų rūmų kompetencija	5.2-5.4 6.7 8.1 9.1-9.3 10.1-10.3

	Regioninės architektūros tarybos Viešojo intereso gynimas	
--	--	--

III SKYRIUS REIKALAVIMAI EGZAMINO PROFESINIŲ ŽINIŲ DALIAI

Eil. Nr.	Profesinių žinių vertinimo reikalavimai	Teisės akto numeris iš IV skyriuje nurodyto sąrašo
1.	Profesinės žinios architektūros (aplinkos formavimo) srityje, gebėjimai suprasti ir taikyti šiuos architektūros kokybės kriterijus Urbanistinis integralumas Atitiktis darnaus vystymosi principams Kuriamos aplinkos kokybė Inovatyvumas (naujų architektūrinių, urbanistinių sprendimų panaudojimas) Nekilnojamojo kultūros paveldo išsaugojimas Aplinkos apsauga Aplinkos pritaikymas visiems visuomenės nariams – projektavimo visiems (universalus dizaino) principų taikymas Vientisa urbanistinė idėja Funkcionalios urbanistinės struktūros kūrimas Sprendimų racionalumas	Kartu pretendentas turi žinoti teritorijų planavimui aktualius statiniams ir teritorijoms keliamus reikalavimus (jų principus), nustatytus teisės aktuose 7.1-7.9 8.2; 8.9
2.	Profesinės žinios architekto veiklos organizavimo srityje Architektų veiklos principai ir viešasis interesas vykdant architektų veiklą Architektų veikla ir pareigos, atestuotų architektų veikla Architektūrinių konkursų organizavimas, profesinės etikos reikalavimai konkursų srityje Architekto teisinė atsakomybė	Kartu pretendentas turi žinoti profesinės veiklos organizavimo reikalavimus, nustatytus teisės aktuose 5.2-5.5; 5.12 8.3-8.7 10.1; 10.2

IV SKYRIUS TEISĖS AKTŲ SĄRAŠAS

5. Lietuvos Respublikos įstatymai:

- 5.1. Lietuvos Respublikos aplinkos apsaugos įstatymas;
- 5.2. Lietuvos Respublikos architektūros įstatymas;
- 5.3. Lietuvos Respublikos architektų rūmų įstatymas;
- 5.4. Lietuvos Respublikos autorių teisių ir gretutinių teisių įstatymas;
- 5.5. Lietuvos Respublikos civilinis kodeksas;
- 5.6. Lietuvos Respublikos nekilnojamojo kultūros paveldo apsaugos įstatymas;
- 5.7. Lietuvos Respublikos planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo įstatymas;
- 5.8. Lietuvos Respublikos saugomų teritorijų įstatymas;
- 5.9. Lietuvos Respublikos statybos įstatymas;
- 5.10. Lietuvos Respublikos teisėkūros pagrindų įstatymas;
- 5.11. Lietuvos Respublikos teritorijų planavimo ir statybos valstybinės priežiūros įstatymas;
- 5.12. Lietuvos Respublikos teritorijų planavimo įstatymas;

- 5.13. Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų įstatymas;
- 5.14. Lietuvos Respublikos želdynų įstatymas;
- 5.15. Lietuvos Respublikos žemės gelmių įstatymas;
- 5.16. Lietuvos Respublikos žemės įstatymas.

6. Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimai:

- 6.1. Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1992 m. gegužės 12 d. nutarimas Nr. 343 „Dėl specialiųjų žemės ir miško naudojimo sąlygų patvirtinimo“;
- 6.2. Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1996 m. birželio 19 d. nutarimas Nr. 721 „Dėl Lietuvos Respublikos teritorijų planavimo dokumentų registro ir Lietuvos Respublikos teritorijų planavimo duomenų banko nuostatų patvirtinimo“;
- 6.3. Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1996 m. rugsėjo 18 d. nutarimas Nr. 1079 „Dėl visuomenės informavimo, konsultavimo ir dalyvavimo priimančiam sprendimui dėl teritorijų planavimo nuostatų patvirtinimo“;
- 6.4. Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1999 m. rugsėjo 29 d. nutarimas Nr. 1073 „Dėl pagrindinės žemės naudojimo paskirties ir būdo nustatymo ir keitimo tvarkos bei sąlygų aprašo patvirtinimo“;
- 6.5. Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2004 m. gruodžio 1 d. nutarimas Nr. 1526 „Dėl Lietuvos Respublikos kraštovaizdžio politikos krypties aprašo patvirtinimo“;
- 6.6. Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2004 m. rugpjūčio 18 d. nutarimas Nr. 967 „Dėl planų ir programų strateginio pasekmių aplinkai vertinimo tvarkos aprašo patvirtinimo“;
- 6.7. Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2005 m. gegužės 18 d. nutarimas Nr. 554 „Dėl Lietuvos Respublikos architektūros politikos krypties aprašo patvirtinimo“;
- 6.8. Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2013 m. gruodžio 18 d. nutarimas Nr. 1265 „Dėl pasiūlymų teikimo dėl teritorijų planavimo proceso inicijavimo tvarkos aprašo patvirtinimo“.

7. Statybos techniniai reglamentai:

- 7.1. statybos techninis reglamentas STR 1.01.03:2017 „Statinių klasifikavimas“, patvirtintas Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2016 m. spalio 27 d. įsakymu Nr. D1-713 „Dėl statybos techninio reglamento STR 1.01.03:2017 „Statinių klasifikavimas“ patvirtinimo“;
- 7.2. statybos techninis reglamentas STR 2.02.01:2004 „Gyvenamieji pastatai“, patvirtintas Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2003 m. gruodžio 24 d. įsakymu Nr. 705 „Dėl statybos techninį reglamentą STR 2.02.01:2004 „Gyvenamieji pastatai“ patvirtinimo“;
- 7.3. statybos techninis reglamentas STR 2.02.02:2004 „Visuomeninės paskirties statiniai“, patvirtintas Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2004 m. vasario 27 d. įsakymu Nr. D1-91 „Dėl statybos techninio reglamento STR 2.02.02:2004 „Visuomeninės paskirties statiniai“ patvirtinimo“ ;
- 7.4. statybos techninis reglamentas STR 2.02.07:2012 „Sandėliavimo, gamybos ir pramonės statiniai. Pagrindiniai reikalavimai“, patvirtintas Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2004 m. kovo 5 d. įsakymu Nr. D1-100 „Dėl statybos techninio reglamento STR 2.02.07:2004 „Gamybos įmonių ir sandėlių statiniai. Pagrindiniai reikalavimai“ patvirtinimo“;
- 7.5. statybos techninis reglamentas STR 2.02.08:2012 „Automobilių saugyklų projektavimas“, patvirtintas Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2005 m. vasario 11 d. įsakymu Nr. D1-83 „Dėl statybos techninio reglamento STR 2.02.08:2005 „Automobilių saugyklų projektavimas“ patvirtinimo“;
- 7.6. statybos techninis reglamentas STR 2.02.09:2005 „Vienbučiai ir dvibučiai gyvenamieji pastatai“, patvirtintas Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2005 m. liepos 1 d. įsakymu Nr. D1-338 „Dėl statybos techninio reglamento STR 2.02.09:2005 „Vienbučiai gyvenamieji pastatai“ patvirtinimo“;
- 7.7. statybos techninis reglamentas STR 2.03.01:2001 „Statiniai ir teritorijos. Reikalavimai žmonių su negalia reikmėms“, patvirtintas Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2001 m. birželio 14 d. įsakymu Nr. 317 „Dėl STR 2.03.01:2001 „Statiniai ir teritorijos. Reikalavimai žmonių su negalia reikmėms“ patvirtinimo“;
- 7.8. statybos techninis reglamentas STR 2.03.02:2005 „Gamybos, pramonės ir sandėliavimo statinių sklypų tvarkymas“, patvirtintas Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2005 m. birželio 17

d. įsakymu Nr. D1-309 „Dėl statybos techninio reglamento STR 2.03.02:2005 „Gamybos, pramonės ir sandėliavimo statinių sklypų tvarkymas“ patvirtinimo“;

7.9. statybos techninis reglamentas STR 2.06.04:2011 „Gatvės ir vietinės reikšmės keliai. Bendrieji reikalavimai“, patvirtintas Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2011 m. gruodžio 2 d. įsakymu Nr. D1-933 „Dėl statybos techninio reglamento STR 2.06.04:2011 „Gatvės. Bendrieji reikalavimai“ patvirtinimo“.

8. Kiti poįstatyminiai teisės aktai:

8.1. Architektūros ir dizaino plėtros gairės, patvirtintos Lietuvos Respublikos kultūros ministro 2015 m. rugsėjo 11 d. įsakymu Nr. IV-594 „Dėl Architektūros ir dizaino plėtros gairių patvirtinimo“;

8.2. Gaisrinės saugos normos teritorijų planavimo dokumentams rengti, patvirtintos Lietuvos Respublikos aplinkos ministro ir Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo departamento prie Vidaus reikalų ministerijos direktoriaus 2013 m. gruodžio 31 d. įsakymu Nr. D1-995/1-312 „Dėl Gaisrinės saugos normų teritorijų planavimo dokumentams rengti patvirtinimo“;

8.3. Kompleksinio teritorijų planavimo dokumentų rengimo taisyklės, patvirtintos Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2014 m. sausio 2 d. įsakymu Nr. D1-8 „Dėl Kompleksinio teritorijų planavimo dokumentų rengimo taisyklių patvirtinimo“;

8.4. Saugomų teritorijų specialiųjų planų rengimo taisyklės, patvirtintos Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2014 m. sausio 8 d. įsakymu Nr. D1-24 „Dėl Saugomų teritorijų specialiųjų planų rengimo taisyklių patvirtinimo“;

8.5. Susisiekimo komunikacijų inžinerinės infrastruktūros vystymo planų rengimo taisyklės, patvirtintos Lietuvos Respublikos susisiekimo ministro ir Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2006 m. lapkričio 24 d. įsakymu Nr. 3-453/D1-549 „Dėl Susisiekimo komunikacijų inžinerinės infrastruktūros vystymo planų rengimo taisyklių patvirtinimo“;

8.6. Teritorijų planavimo normos, patvirtintos Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2014 m. sausio 2 d. įsakymu Nr. D1-7 „Dėl Teritorijų planavimo normų patvirtinimo“;

8.7. Teritorijų planavimo sąlygų išdavimo tvarkos aprašas, patvirtintas Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2004 m. gegužės 7 d. įsakymu Nr. D1-262 „Dėl Teritorijų planavimo sąlygų išdavimo tvarkos aprašo patvirtinimo“;

8.8. Teritorijų planavimo vadovų atestavimo tvarkos aprašas, patvirtintas Lietuvos Respublikos aplinkos ministro ir Lietuvos Respublikos kultūros ministro 2017 m. sausio 23 d. įsakymu Nr. D1-72/IV-141 „Dėl Teritorijų planavimo vadovų atestavimo tvarkos aprašo patvirtinimo“;

8.9. Žemės naudojimo būdų turinio aprašas, patvirtintas Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro ir Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2005 m. sausio 20 d. įsakymu Nr. 3D-37/D1-40 „Dėl Žemės naudojimo būdų turinio aprašo patvirtinimo“.

9. Tarptautinės konvencijos ir chartijos:

9.1. Europos kraštovaizdžio konvencija, ratifikuota Lietuvos Respublikos 2002 m. spalio 3 d. įstatymu Nr. IX-1115 „Dėl Europos Konvencijos ratifikavimo“;

9.2. Leipcigo tvariųjų Europos miestų chartija, priimta 2007 m. gegužės 24-25 d. Leipcige, <http://www.am.lt/VI/files/0.917593001243239525.pdf>;

9.3. Vienos memorandumas „Pasaulio paveldas ir šiuolaikinė architektūra – istorinio urbanistinio kraštovaizdžio valdymas“, priimtas 2005 m. spalio 10-11 d. Paryžiuje, http://www.heritage.lt/t_aktai/konvencijos/vienos_memorandumas.htm.

10. Kiti dokumentai:

10.1. Europos architektūros paslaugų teikėjų etikos kodeksas (redakcija, galiojanti nuo 2016 m. balandžio 22 d.), <http://www.architekturumai.lt/pages/lt/profesine-etika.php>;

10.2. Architektų kvalifikacijos tobulinimo organizavimo tvarkos aprašas, patvirtintas Lietuvos Respublikos architektų rūmų tarybos 2017 m. sausio 26 d. sprendimu Nr. T17/01-1;

10.3. Lietuvos Respublikos architektų rūmų statusas, priimtas 2007 m. balandžio 25 d. Lietuvos Respublikos architektų rūmų steigiamajame susirinkime.

Pakeitimai:

1.

Lietuvos Respublikos aplinkos ministerija, Įsakymas

Nr. [D1-975](#), 2017-12-01, paskelbta TAR 2017-12-04, i. k. 2017-19335

Dėl Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2017 m. vasario 9 d. įsakymo Nr. D1-130 „Dėl Profesinių ir teisinių žinių egzaminų programų architektams patvirtinimo“ pakeitimo